

MAJANSKI KALENDAR

Drevne su Maje bile opčinjene vremenom. Bili su poznati po svojim metodama iscertavanja vremena i po svojim predskazanjima na osnovi ritmova vremena. Njihovo osnovno poznavanje vremena nije poteklo od njih samih, ono je nadogradnja onoga što su već poznavali i razvili Olmeci. Maje su razradili najmanje sedamnaest kalendara, uvelike zasnovana na orbitama zvijezda i planeta. Tih je sedamnaest cikličkih kalendara uzajamno usklađeno, a različiti ciklusi kalendara uklapaju se jedni u druge kao zupci zupčanika sata. Mnogi su od tih ciklusa nevjerojatno precizni, a zasnovani su na periodicitetu prirodnih ritmova kozmosa.

Neki od brojeva odigrali su važnu ulogu u vremenskoj liniji u kojoj se razvijao kalendar. Najprije od svih, 20 je bio broj koji predstavlja temeljnu brojevnju jedinicu za Maje, kao što je to 10 u našem decimalnom sustavu. Maje razlikuju «zemaljski» kalendar od «božanskog». Ključni broj zemaljskog kalendara je 9. Ovdje se treba prisjetiti borja 9 kao simbola čovječanstva. Kada Biblija govori o, na primjer, grupi od 144 000 ljudi koji će biti spašeni, to simbolizira broj 9 (1+4+4), što je broj čovječanstva. Maje su bile svjesne činjenice da se čovječanstvo nalazi u bezbožnom stanju kojega obilježava dualnost, podvojenost. Zbog toga je njihov najvažniji zemaljski kalendar zasnovan na «dvaput devet». Množeno s osnovnim brojem 20 dobivamo 360 dana, zatim se dodaje još 5 dana, takozvanih «dana van vremena», kako bi se kompletirala sunčeva godina od 365 dana.

Sveti su kalendari drugačiji. Kod njih je također broj 20 osnova, ali tu se on množi sa svetim brojem 13. Trinaest je majanski sveti broj. Prisjetimo se važne uloge koju broj 13 ima u kršćanskim misterijima, Isus je, na primjer, trinaesti među dvanaest učenika. Sveti kalendar ili «Tzolkin» sastavljen je od kombinacije dvadeset takozvanih sunčevih pečata i trinaest svetih tonova, što rezultira s 260 varijacija (dana). Tako svaki dan ima posebno značenje, zavisno o kombinaciji.

Zemaljski i sveti život kombiniraju se zajedno u jednu vremensku liniju koja pokriva duži period. Zajedno sa zemaljskim sunčevim kalendarom koji se sastoji od 365 dana, sveti kalendar tvori duži ciklus od 52 godine (što je najmanji zajednički nazivnik od 260 i 365 dana). Tih 52 godine u slijedu se sastoje od 4x13 godina. Tako je 4 elementa, ili 4 vrha kompasa, pomnoženo sa svetim brojem 13 i tvori savršeni ciklus. Osoba koja doživi 52 godine, u majanskoj je kulturi smatrana mudrom.

Uz sve to, Maje su se služile i mjesečevim kalendarom koji se sastoji od 13 mjeseci sa po 28 dana. Ako izuzmemo duboko značenje broja 13, i razmotrimo da je taj kalendar puno logičniji no naš od 12 mjeseci koji nisu jednako dugi, uviđamo da tijekom cijele godine dobivamo takvom podjelom trinaest perioda po jedan pun mjesec u jednoj godini.

Osim što su imali kalendare kojima su mjerili godine, Maje su se bavili i puno dužim odsječcima vremena. Najpoznatiji majanski kalendar je vjerojatno ogroman kalendarski ciklus od 13 dugih razdoblja (baktuna), koji završavaju 21. prosinca 2012. Arheološka istraživanja nam kazuju da je taj kalendar započeo godine 3114. prije Krista.

Kada su stvarali taj kalendar, Maje su vjerojatno odbrojavali vrijeme unatrag. Smatra se, stoga, da u tom slučaju za njih nije bio bitan početak, nego kraj kalendara. Ali, kakvo značenje ima 21. prosinac 2012?

Za Maje je 21. prosinac važan trenutak u godini. To je najkraći dan, nakon kojega se svjetlo postepeno ponovno povećava. Prema Majama, tijekom zimskoga solsticija je staro Sunce umrlo, a novo se rodilo. Gledano sa Zemlje, 21. prosinac je dan kada se Sunce okreće s obzirom na zvijezde. Ovaj se fenomen naziva i precesija ravnodnevice i događa se uslijed kretanja Zemljine osi. Sunce se nalazi u točno jednakoj poziciji jednom u svakih 26 000 godina. Maje su bili toga svjesni. Značajan podatak vezan za godinu 2012. jest da će se za zimskoga solsticija (21. prosinca) Sunce nalaziti u zodijačkom znaku strijelca. Ako pogledamo čisto večernje nebo na mjestu gdje ima malo svjetla i zagađenja zraka, možemo primijetiti da se zodijački znak strijelca poklapa sa središtem Mliječnoga puta. Dana 21. prosinca 2012, Zemlja, Sunce i središte Mliječnoga puta biti će postavljeni u liniju. Za Maje je središte Mliječnoga puta nalik golemoj kozmičkoj maternici, kao kakva božanska jezgra iz koje sve nastaje i u čemu sve, u konačnici, nestaje.

Dana 21. prosinca 2012. novo će Sunce primiti snagu izravno iz svog božanskoga srca i odmah je predati Zemlji. To je poseban trenutak za koji mnogi smatraju da će dovesti do važnih preobrazbi. Mnogo je o tome bilo pisano, posebno u zapadnim duhovnim krugovima. Neki čak kažu da se tu radi o kraju svijeta. Treba, međutim, napomenuti, da Maje nisu nikada govorili o kraju svijeta. Oni su, ipak, razmišljali u terminima ciklusa, pa je, prema njima, svaki kraj ujedno i novi početak, i u ovom slučaju – novi ciklus od trinaest perioda. Stoga to vrijeme obilježavaju, kao svako drugo vrijeme tranzicije, posebne mogućnosti i prilike za čovječanstvo da

poduzme korak naprijed ka višoj svijesti. Život u svjesnom skladu s kozmičkim ritmovima božanskoga srca bio je univerzalna poruka koju su Maje ostavile za nas u svojim kalendarima.